

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๑๐๐๗/๑๑๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ24495 ลว ๑๑๐๖ ✓
รับที่ : ล1730/๖๐ กพร
วันที่ : ๐3 ก.ค. 60 เวลา : 14:30

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ลับ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๗/๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ลับ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๗/๑๑๐๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๗๗๑๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๔. หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)
๕. สรุปวิเคราะห์ผลกระทบ
๖. สรุปการรับฟังความคิดเห็น

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง มาตราการรองรับสังคมผู้สูงอายุ แบบบูรณาการ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ และต่อมากระทรวงการคลังได้ขอถอน ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ออกจากการนำเสนอมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบ บูรณาการ โดยยังคงข้อเสนอในส่วนอื่นไว้ตามเดิม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังไม่ได้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้มีมติ เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการมีบุตร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๗/๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เสนอมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีรายละเอียดดังนี้

/๑.๑.๑ มาตรการ ...

ลับ

ลับ

๑.๑.๑ มาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และการจัดหาแหล่งเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุ เสนอให้กองทุนผู้สูงอายุซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย โดยในเบื้องต้นจะให้แกผู้สูงอายุที่อยู่ในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในจำนวนเงินที่จะกำหนดต่อไปโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเงินที่จะจัดหาเข้ากองทุนผู้สูงอายุเพื่อใช้สำหรับมาตรการนี้ และเสนอแนวทางการจัดหาแหล่งเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

(๑) โครงการสละสิทธิ์รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยสมัครใจ โดยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่มีรายได้ในการดำรงชีพอย่างเพียงพอและได้ใช้สิทธิลงทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในปัจจุบัน สละสิทธิ์การรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยสมัครใจ และนำเงินที่ได้มาบริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับเหรียญเชิดชูเกียรติจากกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ หากมีผู้สูงอายุสละสิทธิ์รับเบี้ยยังชีพประมาณร้อยละ ๑๐ ของผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งคิดเป็นจำนวนประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คน จะทำให้มีเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุสำหรับนำไปจัดสรรให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยเป็นจำนวนประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (เฉลี่ย ๘,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี)

(๒) ให้กองทุนผู้สูงอายุมีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในอัตราร้อยละ ๒ ของภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายดังกล่าว สูงสุดปีงบประมาณละไม่เกิน ๔,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพรายเดือนให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย (ประมาณการปีแรกที่ได้รับการจัดสรรจากภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ประมาณ ๒๓๐,๐๐๐ ล้านบาท คำนวณอัตราร้อยละ ๒ ของภาษีดังกล่าวจะเท่ากับประมาณ ๔,๖๐๐ ล้านบาท) ซึ่งการดำเนินการตามนี้ จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

๑.๑.๒ มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการมีบุตร ประกอบด้วย การเพิ่มค่าลดหย่อนการเลี้ยงดูบุตร โดยกำหนดค่าลดหย่อนสำหรับบุตรคนที่ ๑ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี และบุตรตั้งแต่คนที่ ๒ เป็นต้นไป ที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี และการหักค่าลดหย่อนสำหรับการฝากครรภ์และคลอดบุตร โดยให้หักค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับการฝากครรภ์และคลอดบุตรตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ทั้งนี้ สิทธิในการหักค่าลดหย่อนสำหรับการฝากครรภ์และคลอดบุตรข้างต้น ให้เฉพาะผู้ที่ไม่ได้มีการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝากครรภ์และคลอดบุตรจากแหล่งอื่น ๆ (เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิของข้าราชการ และสิทธิที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้าง เป็นต้น)

๑.๒ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๗/ลด๑๔๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขออนุมัติร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. นอกจากการนำเสนอมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการ โดยยังคงข้อเสนอในส่วนอื่นไว้ตามเดิม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงการคลังดำเนินการมาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการมีบุตร โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ขอกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และให้รับความเห็นของสำนักงานงบประมาณไปพิจารณา ซึ่งมีความเห็นให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

/ให้ถูกต้อง ...

ลับ

ลับ

ให้ถูกต้องครบถ้วนสำหรับภาระค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นตามมาตราที่เสนอ นอกจากนี้ ในส่วนของมาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ให้กระทรวงการคลังจัดทำเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดของมาตรการฯ ในภาพรวม เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อไป โดยให้ความสำคัญกับการจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ในโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นลำดับแรก รวมทั้ง ให้กระทรวงการคลังได้รับการยกเว้นการปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ (เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี) ในการเสนอเรื่องนี้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการที่จำเป็น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ ภายใต้การบริหารจัดการด้านการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรเทาภาระงบประมาณแผ่นดินในระยะยาว และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามมาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย และการจัดหาแหล่งเงินเข้ากองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งการแก้ไขร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว จำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ สำหรับมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการมีบุตร กระทรวงการคลังจะพิจารณานำเสนอในโอกาสต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุมากระยะหนึ่งและกำลังจะเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์อย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ซึ่งทำให้ประสบปัญหาในเรื่องความเพียงพอของรายได้หลังเกษียณและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒)

๔.๑ เพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๒/๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อเพิ่มเติมที่มาของเงินกองทุน ให้รวมถึงเงินที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุรา และยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

๔.๒ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๑ โดยกำหนดให้กองทุนมีอำนาจจัดเก็บเงินบำรุงกองทุนจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ในอัตราร้อยละสองของภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และจัดสรรให้เป็นรายได้ของกองทุนปีงบประมาณละไม่เกินสี่พันล้านบาท เพื่อให้กองทุนมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ เงินบำรุงกองทุนดังกล่าวที่มีผู้บริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุ ให้จัดสรรเป็นเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนด

๔.๓ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๒ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บและส่งเงินบำรุงกองทุน ให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุน เพื่อนำส่งเป็นรายได้ของกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๔.๔ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๓ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตมีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนตามอัตราที่กำหนด

/๔.๕ เพิ่มเติม ...

ลับ

ลับ

๔.๕ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๔ หากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตได้รับการยกเว้นหรือคืนภาษี ให้ได้รับการยกเว้นหรือคืนเงินบำรุงกองทุนด้วย

๔.๖ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๕ หากผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนไม่ส่งเงินบำรุงกองทุนหรือส่งภายหลังที่กำหนด หรือส่งเงินไม่ครบตามจำนวน ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ไม่ส่งหรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนดหรือจำนวนเงินที่ส่งขาดไป แล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดส่งจนถึงวันที่ส่งเงินบำรุงกองทุน

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ในภาวะการณ์ที่รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการดูแลผู้สูงอายุจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว การพิจารณาแหล่งเงินอื่น เช่น ภาษีที่เก็บจากสุราและยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต จะช่วยให้รัฐบาลสามารถบรรเทาภาระงบประมาณแผ่นดินได้ในระยะยาว

๕.๒ การจัดเก็บภาษีตามมาตรการดังกล่าว เป็นการจัดเก็บภาษีเพิ่มเติมขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จึงไม่ได้ส่งผลกระทบต่อรายได้รัฐบาลโดยตรง แต่อาจจะส่งผลให้ราคาขายปลีกสินค้าสุราและยาสูบเพิ่มขึ้น (หากผู้ผลิตผลักภาระภาษีที่เก็บเพิ่มไปสู่ผู้บริโภค) ซึ่งจะกระทบต่อปริมาณการบริโภคสินค้าดังกล่าว นอกจากนี้ ในอนาคตหากรัฐบาลจะพิจารณาปรับเปลี่ยนอัตราภาษีสรรพสามิตสินค้าเหล่านี้ จะกระทำได้อย่างเนื่องจากการะภาษีโดยรวมจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

๖. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

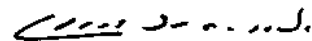
๖.๑ ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่เสนอในข้อ ๔

๖.๒ ขอยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งอนุมัติเป็นหลักการว่า การเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้จัดเก็บรายได้จากผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายเกี่ยวกับสุราและยาสูบ เนื่องจากการใช้เงินจากแหล่งเงินดังกล่าวมีความจำเป็น เพื่อบรรเทาภาระทางการคลังในการดูแลผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) สรุปวิเคราะห์ผลกระทบ และสรุปการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๖ และขอให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
ทั้งนี้ ขอให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการออมและการลงทุน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๘๗

ลับ